

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI
Ročník 1953 V Praze dne 24. dubna 1953 číslo 70

O B S A H : 75. Nedostatky v agenturně-operativní práci vojenské kontrarozvědky v jednotkách letectva.

(2)

(17)

75

246/01-6

Nedostatky v agenturně-operativní práci vojenské kontrarozvědky v jednotkách letectva

Zpráva dle TR MW č. 75/55. ff.

Úkolem československého vojenského letectva je ostražitě chránit československý vzdušný prostor proti jakémukoli pokusu imperialistů narušit touto cestou mírovou výstavbu v Československé republice.

Vojenské kontrarozvědce v jednotkách letectva připadá velký a odpovědný úkol - zabránit imperialistickým rozvědkám v pronikání do štábů a jednotek československého letectva a zvláště pak zabránit úletu vojenských letounů do zahraničí. Tyto úkoly neplnila však dosud vojenská kontrarozvědka dostatečně, o čemž svědčí úlet vojenského letounu C-2 z letiště Piešťany.

Přesto, že úlet letounu byl organizován třemi příslušníky jednotky již delší dobu, nepodařilo se orgánům vojenské kontrarozvědky agenturně-operativní cestou odhalit a zamezit tomuto úletu. Naopak provedeným šetřením bylo zjištěno, že náčelníci a referenti vojenské kontrarozvědky, pracující ve vojenských leteckých jednotkách, nechápou plně svoji odpovědnost a neorganisují agenturně-operativní činnost tak, aby úkoly před ně kladené uspěšně splnili. Šetřením uvedeného případu bylo zjištěno, že :

Dne 13. března t.r. v 04.56 hodin došlo na letišti Piešťany k úletu letounu C-2 evid.zn. ÚP-18 ze stavu 6. leteckého školního pluku.

Úlet provedl a organoval por. Vladimír KREMAN o jehož charakterových vadách a činnosti měla VKR poznatky již od 12. prosince 1952. S ním současně uletěl strž. Gustav MOLNÁR a strž. Josef FLEISCHNAKER. Při šetření těchto poznatků bylo zjištěno, že por. KREMAN organuje spolek Sloplet /létáme - chlástáme/, ve kterém byly pořádány párty a který se řídil vlastními stanovami. Členy tohoto spolku byli strž. MOLNÁR, FLEISCHNAKER a k pořádání párty byli přibíráni i letečtí dorostenči.

Na uvedené závady upozornil referent VFR dne 17. února t.r. velitele leteckého školního pluku, který si por. KRMANA předvolal, avšak tento činnost popřel. Přesto velitel pluku dne 18. února t.r. zbavil por. KRMANA funkce učitele létání a zařadil jej jako dispečera na letiště. Současně nařídil svému politickému zástupci prošetření celého případu. Šetření ukázalo, že založení a provádění činnosti ve spolku Sloplet se zakládá na pravdě, neboť toto doznali strš. MOLNÁR a FLEISCHNAKER.

Na základě zjištěných skutečností odeslal velitel pluku dne 21. února t.r. na nadřízené velitelství návrh na vyloučení por. KRMANA z řad létajícího personálu. Krátce nato byl por. KRMAN povolán k vyššímu velitelství na kádrový pohovor, kde byl upozorněn, že bude vyloučen z létajícího personálu, čímž vzniklo bezprostřední nebezpečí pokusu o úlet.

Dne 4. března t.r. byl návrh velitele pluku na propuštění por. KRMANA z řad létajícího personálu vyšším velitelstvím schválen a toto bylo sděleno veliteli pluku, který se zde nacházel na poradě. Velitel pluku ihned telefonicky vydal rozkaz náčelníku štábů, aby okamžitě zařídil zákaz vstupu na letiště por. KRMANOVI a zařadil jej na výpomocné práce u štábů pluku. Náčelník štábů rozkaz provedl, neodebral však jmenovanému průkaz pro vstup na letiště a rozkaz nezveřejnil tak, aby byl známý všem funkcionářům pluku a orgánům vykonávajícím dozorčí službu.

Organisování úletu bylo pečlivě připravováno, což bylo umožněno tím, že por. KRMAN bydlil společně s oběma poddůstojníky z povolání /MOLNÁR a FLEISCHNAKER/ a sám zařídil na den 12. března t.r. službu dozorčího hangáru pro strš. MOLNARA.

Referent vojenské kontrarozvědky hlášením případu velitele pluku přestal se dále o věc zajímat, přestože sám upozornil velitele pluku, aby v šetření postupoval opatrně, neboť se jedná o pilota a je zde možné nebezpečí úletu. Sám věděl o všech opatřeních ze strany funkcionářů taktických jednotek.

Rada nedostatků taktických velitelů i orgánu VFR byla využita por. KRMANEM a dalšími dvěma poddůstojníky z povolání k odcizení vojenského letounu a k uskutečnění úletu do ciziny.

Na tento nedostatek v plnění úkolu orgánu VFR měl vliv:

- 1./ Náčelník OVKR J. LTD Škpt. Anton NEŠKO i případu por. KRMANA nevyhodnotil zprávy získané od agentury tak po stráuce odborné tak i politické a nedal pokyny příslušnému referentu VFR k provedení potřebných opatření tak, aby tento zabránil možnosti připravovaného úletu. Vydal referentu pouze pokyny v tom směru, aby informoval velitele, čímž pekládal případ za vyřešený.

~~2./ Referent VKR por. Miroslav BENEŠ svou nedislečností nepřímo zapříčinil úlet letcům a v důsledku toho, že znal charakterové vady por. KRMANA a obou podřízeníků z povolání, kteří tvorili spolek Sloplet a že oznámením případu velitel pluku pokládal záležitost pro něho za vyřešenou a dále, že spolupracovníky, kteří skupinu Sloplet sledovali od tohoto okamžiku dále na případ nezaměřoval. Referentu VKR byla známa veškerá opatření ze strany velitele a přesto nepočítal ničeho, aby byl por. KRMANOVI znemožněn přístup k letcům.~~

Vzhledem k tomu, že tyto nedostatky ze strany příslušníků vojenské kontrarozvědky učinily úlet vojenského letounu, trestám provinivší se příslušníky vojenské kontrarozvědky takto :

- ~~1./ Náčelnika oddělení vojenské kontrarozvědky 3.LTD Pišťany škpt. Antona MEŠKU 15 dní domácího vězení za nedislečnou řídící a kontrolní činnost a podřízených referentů vojenské kontrarozvědky.~~
- ~~2./ Referenta vojenské kontrarozvědky 6.LSF Pieštany por. Miroslava BENEŠE 10 dní domácího vězení za nedislečně a neodpovědně prováděnou agenturně-operativní činnost.~~

Poměrně nízké výměry trestu v tomto případě použil jsem proto, že až do současné doby nebyla oddělení vojenské kontrarozvědky u vojenských leteckých jednotek ze strany HŠVKR věnována pomoc v takové míře, aby byly vytvořeny náležité předpoklady k zabránění podobného případu.

Vycházeje ze situace u oddělení vojenské kontrarozvědky 3.LTD, nařídil jsem náčelníku HŠVKR provést průzkum u oddělení VKR nejdůležitějších částí vojenského letectva, zejména tryskových jednotek. Tímto průzkumem bylo zjištěno, že shora uvedené nedostatky se vyskytují v plné míře i u celé řady dalších oddělení vojenské kontrarozvědky leteckých jednotek. Průzkum dále ukázal, že :

prevládající část náčelníků OVKE a referentů VKR v letectvu nepočítala s tím, že nino boje proti špiónům, sabotaji a diversi je třeba též organizovat boj proti vojenským jednotkám zvláště z letadlových, které při této příležitosti se snaží ztěžnit využití primární vojenských letounů přímo ve nepřívětské atmosféře.

Náčelníci OVKE a referenti VKR v letectvu v důsledku nedostatení ohorte ukoly a z nedostatku iniciativy nezaměřují své agenturní síty tam, kde mohli předcházet akciovým závědám. V tomto směru také své podřízené referenty nařídí a neposkytují jim dostatečné pomocí.

K odstranění těchto nedostatků nařizuji :

1./ Náčelníku hlavní správy vojenské kontrarozvědky :

- Vyhodnotit důsledně veškeré nedostatky v agenturně-operativní činnosti příslušníků vojenské kontrarozvědky v letectvu, vyskytující se hlavně v souvislosti s úletem letounu a učinit zvláště u leteckých proudových jednotek okamžitá opatření k jejich odstranění a k podstatnému zlepšení agenturně-operativní činnosti.
- Zintensivnit kontrolní a instruktážní činnost hlavní správy vojenské kontrarozvědky se zaměřením zejména na proudové letectvo a v praktické pomoci vidět nejhodnější prostředek ke všeobecnému zkvalitnění agenturně-operativní činnosti v jednotkách letectva.
- Na nejdůležitější pracovní úseky v letectvu, hlavně pak k proudovým jednotkám soustředit nejlepší kádry referentů a vytvořit tak základní předpoklady ke zlepšení agenturně-operativní činnosti.

2./ Náčelníku VII. odboru HSVER /letectvo/ :

- Zkvalitnit a zintensivnit operativní řízení podřízených oddělení VKE letectva, hlavně se zaměřením na oddělení vojenské kontrarozvědky proudových leteckých jednotek.

3./ Náčelníkům oddělení vojenské kontrarozvědky leteckých jednotek :

- Zvýšit praktickou osobní pomoc podřízeným referentům, jakož i náročnost vůči nim, osobně řídit a agenturně rozpracovávat nejdůležitější případy, veškeré státo-bezpečnostní poznatky náležitě vyhodnocovat a provádět důslednou kontrolu jejich využití.

4./ Všem příslušníkům vojenské kontrarozvědky letectva :

- Ve štábech a jednotkách letectva vyuvinout veškeré úsilí k zesílení a zintensivnění agenturně-operativní činnosti proti špiónáži, pronikání imperialistických rozvědek do štábů a jednotek letectva, sabotáži, diversi atd., zejména ale proti pokusům o úlet vojenských letounů do zahraničí.

Náčelníku hlavní správy vojenské kontrarozvědky nařizuji podle plánu seznámit všechny příslušníky vojenské kontrarozvědky letectva s tímto rozkazem a zajistit kontrolu jeho přesného plnění.

Č. N/4-0335/53.

Ministr národní bezpečnosti
arm.gen. Karol B a c í l e k

Obdrží : Sekretariát ministra NB

Sekretariáty náměstků ministra NB

Hlavní správa VKR

Tento výtisk č. 160 rozkazu ministra NB s originálem porovnal a za správnost vyhotovení odpovídá:

vpř. *[Handwritten signature]*